

Suvo, ispucano tle na Lordsburg Plaji u Novom Meksiku, SAD. Zaslugom: Martina Klose (distribuirano putem <https://imagedio.egu.eu/>).

Naučnici procenjuju krajnji rok za klimatske akcije

Ljudske aktivnosti, kao što su saobraćaj i industrija menjaju klimu na Zemlji. Posledica ovih aktivnosti su gasovi staklene bašte koji zadržavaju toplotu u Zemljinoj atmosferi, čineći je još toplijom. Kako bi se izbegle opasnosti od klimatskih promena, vlade širom sveta su se 2015. godine dogovorile da zaustave povećanje globalne temperature na ispod 2°C. Da bismo to uradili, moramo preduzeti „klimatske akcije“, odnosno ograničiti količinu gasova staklene bašte koje ispuštamo u atmosferu.

U novoj studiji objavljenoj u časopisu Evropske Geonaučne Unije - EGU Earth System Dynamics ([Earth System Dynamics](#)), tim naučnika iz Holandije i Velike Britanije otkrio je da nam ističe vreme da se globalna temperatura ograniči na ispod 2°C. Oni naglašavaju da moramo snažnije da delujemo kako bismo sprečili klimatske promene pre istreka 2035. godine.

Da bismo ograničili emisiju gasova efekta staklene bašte, moramo više da koristimo izvore obnovljive energije. Trenutno, većina energije koja se koristi širom sveta potiče od nafte, gasa i uglja. Problem nastaje sagorevanjem ovih fosilnih goriva u cilju proizvodnje energije, npr. električne struje. Sagorevanjem fosilnih goriva emituju se gasovi staklene bašte koji utiču na globalno zagrevanje. Kada sagorevate ugalj, on se „troši“ i nestaje jer su fosilna goriva neobnovljiva. Obnovljiva energija dolazi iz izvora kao što su sunčeva svetlost, voda i vetar. Ovi izvori mogu da se koriste za proizvodnju električne struje i pri tome da se ne potroše. Dakle, iz ovih izvora možemo da „uhvatimo“ onoliko energije koliko želimo. Oni su izvori čiste energije jer ne emituju gasove staklene bašte ili druge zagađujuće supstance.

Ako bismo širom sveta brzo promenili način na koji proizvodimo energiju, mogli bismo izbeći posledice klimatskih promena. Henk Dijkstra sa Univerziteta u Utrehtu u Holandiji kaže: „Nadamo se da će *krajnji rok* za klimatske akcije podstaći političare i donosiocima odluka za osećaj hitnosti da se deluje“.

Razgovarajte sa nastavnikom/-com ili roditeljima

Šta je globalna (prosečna) temperatura?

Šta mislite da se podrazumeva pod „akcijom za klimu“ i šta biste vi mogli da uradite kako biste pomogli?

Šta je obnovljiva energija? Koje izvore obnovljive energije znate?

Saznajte više o neobnovljivim i obnovljivim izvorima energije na veb stranici Tes-a: egu.eu/2WYEC8

Šta možemo da učinimo kako bismo rešili problem klimatskih promena?

Saznajte više o ovom koristeći zabavan video za decu: egu.eu/9AHNL7

Ovo je dečja verzija saopštenja Evropske Geonaučne Unije (EGU) [‘Deadline for climate action – Act strongly before 2035 to keep warming below 2°C’](http://egu.eu/9AHNL7) („Krajnji rok za klimatske akcije – Reagujmo odlučno kako bismo do 2035. godine zadržati globalno zagrijavanje na ispod 2°C“. Tekst je napisala Bárbara Ferreira (EGU menadžerka za medije i komunikaciju), za naučnu javnost recenzirali Tim Lajn (Profesor geografije na Liverpool Džon Moris Univerzitetu, UK) i Džon Konoli (Profesor fizičke geografije na Dablinskom gradskom Univerzitetu, UK), a za korišćenje u obrazovne svrhe priredila Abigejl Morton (nastavnica za nauku o Zemlji i Svemiru u Voburn Memorijal višoj školi, Voburn, Masačusec, SAD). Verziju na srpskom jeziku priredila Marina Drndarski (nastavnica biologije u OŠ „Drinka Pavlović“ Beograd, Srbija). Za više informacija pogledajte: <http://www.egu.eu/education/planet-press/>.